

Kompetencie pre manažment informácií vo verejnom zdravotníctve

Viera Rusnáková¹, Martin Rusnák¹, Lucia Mičíková²

¹Katedra verejného zdravotníctva, Fakulta zdravotníctva a
sociálnej práce, Trnavská univerzita v Trnave

²Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne

Prečo ?

- Pokrok v technológiach, globalizácia
 - e health, tele a mobile medicína, e- surveillance, e- a m-learning, **informatika vo verejnom zdravotníctve**
- Vzdelávanie a rozvoj odborníkov vo VZ –
 - **zameranie na kompetencie**
 - súvis s akreditáciou, s aktualizáciou obsahu štúdijných programov,
- Záujem študentov (Mgr. Mičíková) – e Health

“zmysluplné využívanie informácií o zdraví” -
nie technológie, ale manažment informácií v popredí záujmu

Pojmy – definície

- **eHealth** - využitie IKT vo všetkých oblastiach zdravia, zdravotníckych služieb, surveillance, vedy a výskumu (**WHO, 2016**).
- **Manažment informácií vo verejnom zdravotníctve** - zdieľanie dôveryhodných, včasných informácií s prihliadnutím na bezpečnosť údajov s využitím informačno-komunikačných technológií (IKT) aplikovaných do zdravotníctva, ktoré umožňujú zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb (**AHIMA, 2015**)

Kompetencie

- Schopnosti, vedomosti a zručnosti (prípadne motivácia) očakávané pre kvalitné vykonávanie danej pracovnej pozície
- Význam najmä pre porozumenie či súčasné edukačné aktivity zodpovedajú potrebám pracovníkov a potrebe vykonávať pracovné úlohy efektívnejšie
- **Cyklus veda/výskum , vzdelávanie, prax**

Cieľ príspevku

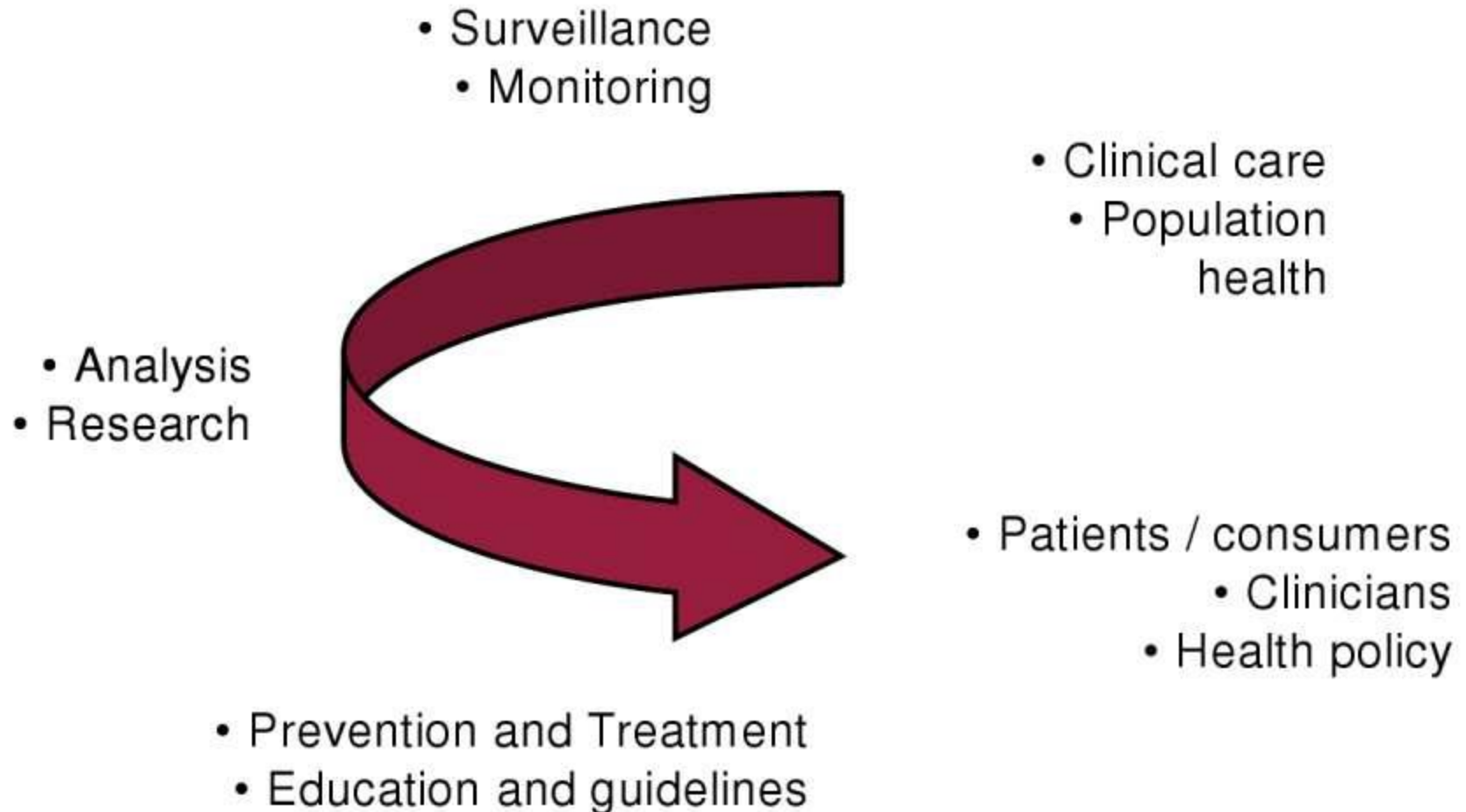
Predložiť k diskusii

- Kompetencie v manažmente informácií pre jednotlivé kategórie pracovníkov **vo verejnom zdravotníctve**
- Dopad na kvalitné vzdelávanie orientované na prax

Metódy

- Systematický literárny prehľad
- Odporúčania ASPHER (2014), relevantných projektov členských štátov EÚ (2007, 2010), ECDC - MediPIET (2012), AHIMA (2016), WHO (2016)
- Analýza zverejnených dokumentov a internetových stránok zdravotníckych inštitúcií
- Sledovanie/ porovnávanie so situáciou na Slovensku

Public Health Information Cycle

Očakávané oblasti kompetencií pre profesiu „informatikov“ vo verejnom zdravotníctve **AHIMA 2015**

- podpora strategického smerovania informatiky,
- účasť na vývoji nástrojov manažmentu znalostí,
- uplatňovanie štandard, zabezpečenie potrebných znalosti, informácií a dát pre zainteresovaných v projektoch a programoch ,
- podporu rozvoja informačných systémov pre potreby VZ projektov a IT systémov v organizáciách
- schopnosť komunikácie medzi rôznymi disciplínami – tímami,
- podpora výskumu a inovácií,
- zabezpečenie interoperability a integrácie klinických informácií, environmentálnych rizík a intervencii zameraných na zdravie populácie.
- implementácia riešení zabezpečujúcich bezpečnosť, integritu pri maximálnej dostupnosti informácii a

výučba a tréning v informatike

XXI Červenkové dni , Tále 25.4. 2016

Základné domény kompetencií pre odborníkov vo VZ podľa Public Health Foundation, USA 2014 phf.org/corecompetencies

- **Analýza / Hodnotenie**
- Rozvoj politik / Plánovania programov
- **Komunikačné schopnosti**
- Kultúrne kompetencie
- Komunitné dimenzie praktických zručností
- Verejné zdravie – vedecké aspekty
- Finančné plánovanie a manažérske zručnosti
- Vodcovstvo a a systémové myslenie

Príklady definovaných kompetencií pre odborníkov vo VZ phf.org/corecompetencies

Analýza / Hodnotenie - úroveň I.

- Identifikuje kvantitatívne a kvalitatívne údaje a informácie (napríklad osobné údaje, elektronické zdravotné záznamy, nezamestnanosť, majetková situácia, posúdenie ekonomických aktivít – ich vplyvu na zdravie), ktoré môžu byť použité pre hodnotenie zdravia komunity
- Uplatňuje etické zásady pri získavaní, zhromažďovaní, analyzovaní, používaní, údržbe a šírení údajov a informácií
- Využíva informačné technológie v prístupe, zhromažďovaní, analyzovaní, používaní, údržbe a šírení údajov a informácií
- Vyberie platné a spoľahlivé údaje
- Vyberie porovnateľné údaje (napr. údaje sú vekovo upravené v rovnakom roku, dátových premenných naprieč dátovými súborami, ktoré majú podobné definície)

Identifikuje medzery v dátach

Príklady definovaných kompetencií pre odborníkov vo VZ- phf.org/corecompetencies

Komunikačné schopnosti – úroveň III.

- Zabezpečuje, že miera gramotnosti obyvateľstva ktorému slúži (napríklad schopnosť získať, interpretovať a používať informácie o zdraví, sociálna, mediálna gramotnosť) sa premieta do politiky, programov a služieb organizácie
- Komunikuje písomne aj ústne s adekvátnou jazykovou kultúrou na vhodnej úrovni (napríklad použitie materiálov zodpovedajúce veku, grafická ilustrácia)
- Zabezpečuje, že organizácia sa usiluje o vstupy od iných organizácií a jednotlivcov (napríklad obchodné komory, náboženské organizácie, škôly, organizácie sociálnych služieb, nemocnice, vláda, komunitné organizácie založené rôznymi skupinami) pre zlepšenie zdravia komunity
- Vyhodnocuje prístupy pre rozširovanie údajov v oblasti verejného zdravia a informácií (napr., sociálne médiá, noviny, informačné bulletiny, časopisy, stretnutia na radnici, v knižnici)

Kompetencie pre epidemiológov – oblasti podľa ECDC -**MediPIET 2012**

Bioštatistika

Deskriptívna štatistika

Inferenčná štatistika / Analytické štatistika

Metódy výberu

Štatistická a iná analýza dát

Informatika

Internet

Komunikácia a diseminácia informácií

Komunikácia rizika

Vedecké písanie

Ústna komunikácia

Využívanie informačných a komunikačných
technológií (ICT)

Príklady definovania kompetencií pre epidemiológov MediPIET

Sub-Domain 2.2.1.: Internet

- *Použite Internetových zdrojov na vykonanie systematickej literárnej rešerš a pre iné vyhľadávanie v oblasti verejného zdravia*
- *Používa databázy a zdroje na web*

Sub-Domain 2.3.2.: Vedecké prísanie

- *Napísanie správy o epidemiologickom šetrení s rozhodovacou právomocou*
- *Napísanie abstraktu a článku do vedeckého časopisu, národného a medzinárodného bulletinu*
- *Príprava "Rapid Communication " o riešení problému v danej populácii, ktorá bude vychádzať z najlepších dostupných dôkazov*

Oblasti uplatnenia, skúsenosti

- **Pedagogická činnosť** - v rámci tímu Katedry VZ na TU FZaSP, tiež UBIBŠ FVZ SZU
 - **Obsah, formy vzdelávania**
- Spolupráca s ECDC – Štúdie zamerané na kvalitu surveillance
- Prezentácie na V₄ podujatiach vo VZ
- Učebnica: **Bioštatistika pre študentov verejného zdravotníctva 2010** – preložené a vydané aj v Srbsku
- Projekty KEGA
 - Monografia: **Štatistika zdravia 2013**
 - Učebnica: **Propedeutika epidemiológie 2016 – 2018** v spolupráci s Univerzitou v Českých Budejoviciach

Analýza situácie a potrieb pre vzdelávanie v manažmente informácií /e-Health vo VZ Sloven

v rámci rigoróznej práce Mgr.L. Mičíkovej

- Survey Web Google
 - Cieľová skupina – odborníci/ pedagógovia vo VZ
 - Prosba o ad hoc spoluprácu – využiť m- technológií
- Web adresa

<http://goo.gl/forms/LCq8oQR95v>

1fy55gLtdV_QEcGrkGyS_BzSJFmOtm1IMkty8HmSxTc/viewform?c=0&w=1

Úloha verejného zdravia The Danish National Pa... The Danish National He... ehstrategies_final_repor Denmark, an eHealth ne

RÚVZ / UNIVERZITA

DOTAZNÍK

Miesto:

Vaša odpoveď

1) Ako odborník vo verejnom zdravotníctve, ako často využívate počítač resp. internet na pracovisku ku plneniu pracovných úloh?

a) denne alebo častejšie

b) raz alebo dva krát týždenne

c) raz alebo dva krát za mesiac

d) príležitostne

2) Pracujete s informačnými systémami - aplikáciami vyvinutými pre verejné zdravotníctvo ?

áno

nie

ak áno uveďte, s ktorými...

Vaša odpoveď

3) Aký informačný systém/ aplikácie vo verejnom zdravotníctve považujete v praxi za najefektívnejšie?

Vaša odpoveď

Záver

Využitie kompetenčného modelu a odporúčani medzinárodných odborných skupín k:

- širšej diskusii o aktuálnych kompetenciách odborníkov vo VZ v oblasti IKT a o spôsoboch ich naplnenia vo vzdelávaní v spolupráci so všetkými zainteresovanými
- k podpore profesijnej a organizačnej identity pre oblasť informatiky vo verejnom zdravotníctve

Vidíme vhodnosť podobného postup aj v ďalších súčastiach zdravia verejnosti pri zabezpečení kvalitnejšieho a efektívneho vo všetkých stupňoch vzdelávania ale najmä na prax orientovaného – distančné, in job

Literárne zdroje

- AHIMA 2015) Global Academic Curricula Competences for Health Information Professionals.
<http://www.ahima.org/about/global/global-curricula>
- EHEALTHNEWS.EU 2016. From Innovation to Implementation - eHealth in the WHO European Region [on-line]
<http://www.ehealthnews.eu/download/publications/4742-from-innovation-to-implementation-ehealth-in-the-who-european-region>
- PHF 2014 . PH core competencies
- EUROPEAN PATIENTS FORUM 2012. Redesigning health in Europe for 2020 [on-line] Dostupné na internete: [http://www.eu-patient.eu/News/News-Archive/Report-Redesigning-health-in-Europe-for-2020-/](http://www.eu-patient.eu/News/News-Archive/Report-Redesigning-health-in-Europe-for-2020/)
- STŘEDA, L. – HÁNA, K. 2016. *eHealth a telemedicína*. Praha: Grada, 2016. 159s. ISBN 978-80-247-5764-3